Besluit
Openbare versie

Ons kenmerk: ACM/DE/2017/201104_OV
Zaaknummer: 16.0384.53

BESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 9 van Verordening 2015/1222 en artikel 5, zesde lid, van de Elektriciteitswet 1998 betreffende de goedkeuring van de methodologie van BritNed Development Limited voor regelingen voor intraday voor zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en andere noodzakelijke regelingen voor biedzones met meer dan één NEMO

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info @acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

Besluit
Openbare versie

Samenvatting

1. Verordening 2015/1222 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer (hierna: CACM) heeft tot doel om een Europese geïnterconnecteerde eenvormige day-ahead- en intraday elektriciteitsmarkt te creëren.
2. Als onderdeel van de implementatie van CACM heeft BritNed Development Limited de methodologie voor regelingen voor intraday voor zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en andere noodzakelijke regelingen voor biedzones met meer dan één NEMO aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) ter goedkeuring voorgelegd. Dit is voorgeschreven op grond van artikel 57 van CACM.
3. De ingediende methodologie beschrijft verschillende onderdelen die het mogelijk moeten maken dat meerdere NEMO's in de Nederlandse biedzone hun handelsdiensten kunnen aanbieden.
4. De ACM concludeert dat niet is gebleken dat het voorstel in strijd is met CACM. De ACM keurt daarom het voorstel goed, op grond van artikel 9, vijfde lid, van CACM en artikel 5, zesde lid, van de Elektriciteitswet 1998.
5. Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit bezwaar maken bij de ACM.

1 Inleiding

6. Verordening 2015/1222 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer (hierna: CACM) heeft tot doel om een Europese geïnterconnecteerde eenvormige day-ahead- en intraday elektriciteitsmarkt te creëren.

7. Als onderdeel van de implementatie van CACM heeft BritNed Development Limited (hierna: BritNed) de methodologie voor regelingen voor intraday voor zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en andere noodzakelijke regelingen voor biedzones met meer dan één NEMO (hierna: het voorstel) aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) ter goedkeuring voorgelegd. Dit is voorgeschreven op grond van artikel 57 van CACM.

8. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 bevat de gevolgde procedure. Hoofdstuk 3 bevat het wettelijk kader. Het ontvangen voorstel en relevante informatie die de ACM naar aanleiding van het voorstel heeft ontvangen, is samengevat in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 bevat de beoordeling van de aanvraag en hoofdstuk 6 het dictum.

9. Dit besluit bevat één bijlage. Deze bijlage is onderdeel van het besluit. Bijlage 1 bevat het voorstel.

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

10. Op 14 april 2016 heeft de ACM van BritNed een verzoek ontvangen tot goedkeuring van de methodologie voor regelingen voor intraday voor zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en andere noodzakelijke regelingen voor biedzones met meer dan één NEMO.[1]

11. Op 14 oktober 2016 heeft de ACM aan BritNed een wijzigingsverzoek verzonden, omdat de ACM vond dat het ingediende voorstel niet kon worden goedgekeurd.[2] In het wijzigingsverzoek heeft de ACM aangegeven wat BritNed moest wijzigen, zodat de ACM het voorstel wel goed kon keuren.

12. Op 19 december 2016 heeft de ACM van BritNed het gewijzigde voorstel ontvangen ter goedkeuring.[3]

13. Om een zorgvuldige besluitvorming te waarborgen heeft de ACM het gewijzigde voorstel ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in Staatscourant 2674 van 16 januari 2017. De ACM heeft hiermee belanghebbenden in de gelegenheid gesteld zienswijzen te geven.

14. Naar aanleiding van de terinzagelegging is één zienswijze ontvangen.

[1] Brief van 14 april 2016, met kenmerk REC-N 16-017.

[2] Brief van 14 oktober 2016, met kenmerk ACM: 2016206209.

[3] Brief van 16 december 2016, ontvangen op 19 december 2016, met kenmerk REC-N 16-054.

3 Wettelijk kader

16. In dit hoofdstuk beschrijft de ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.

Bevoegdheidsgrondslag ACM

17. De taken waarmee de ACM is belast, zijn vastgelegd in de wet. In de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) zijn deze taken vastgelegd in artikel 5, eerste lid, van de E-wet:
"De Autoriteit Consument en Markt is belast met de aan haar opgedragen taken ter uitvoering van het bepaalde bij of krachtens deze wet, verordening 714/2009, verordening 713/2009 en verordening 1227/2011, alsmede met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, verordening 714/2009, verordening 713/2009 en verordening 1227/2011."

18. CACM is een verordening die is vastgesteld krachtens Verordening 714/2009, waardoor de ACM op grond van artikel 5, eerste lid, van de E-wet ook belast is met taken die voortvloeien uit CACM.

19. De definitie van 'regulerende instanties' is opgenomen in artikel 2, tweede lid, aanhef en onder a, van Verordening 714/2009, een definitie die op grond van artikel 2 van CACM ook op CACM van toepassing is:
"a) 'regulerende instanties': de regulerende instanties bedoeld in artikel 35, lid 1, van Richtlijn 2009/72/EG;'

20. In artikel 35, eerste lid, van Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad (hierna: de Richtlijn) is het volgende geregeld:
"Iedere lidstaat wijst één enkele nationale regulerende instantie aan."

21. Artikel 5, tweede lid, van de E-wet stelt dat de ACM is aangewezen als de nationale regulerende instantie, bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de Richtlijn:
"De Autoriteit Consument en Markt is de regulerende instantie, bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de richtlijn en artikel 2, tweede lid, onderdeel a, van verordening 714/2009."

22. Het verzoek van BritNed tot goedkeuring van het voorstel betreft een wijziging van de congestiebeheersprocedures zoals bedoeld in artikel 5, zesde lid, van de E-wet. Op grond van dit artikel beslist de ACM over de goedkeuring van congestiebeheersprocedures voor landsgrensoverschrijdende netten:
"De Autoriteit Consument en Markt beslist over de goedkeuring van de door de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet gehanteerde congestiebeheersprocedures voor landsgrensoverschrijdende netten."

23. Artikel 16, vijftiende lid, van de E-wet schrijft voor dat de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet de congestiebeheersprocedures ter goedkeuring aan de ACM voor legt, voordat de netbeheerder deze hanteert:

"Voordat de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet congestiebeheersprocedures hanteert voor landsgrensoverschrijdende netten, legt hij deze procedures ter goedkeuring voor aan de Autoriteit Consument en Markt."

24. Artikel 10Aa, derde lid, van de E-wet schrijft vervolgens voor dat het bovenstaande artkel ook op BritNed van toepassing is:
"Voor een interconnector-beheerder zijn uitsluitend de artikelen 16, eerste lid, onderdeel a, b, j, k en l, tweede lid, onderdeel g, k en m, en vijftiende lid, 24, 26a, eerste lid, 31a, 51, 52 en 79 van overeenkomstige toepassing.

Procedure en eisen

25. Artikel 9, vijfde lid, van CACM geeft de ACM de bevoegdheid tot het nemen van goedkeuringsbesluiten:
"Elke regulerende instantie keurt de voorwaarden of methodologieën goed die worden gebruikt voor de berekening of de opzet van de eenvormige day-ahead- en intradaykoppeling als ontwikkeld door de TSB's en NEMO's. Zij zijn verantwoordelijk voor goedkeuring van de in de leden 6, 7 en 8 bedoelde voorwaarden of methodologieën".

26. Artikel 9, achtste lid, onder d, van CACM bepaalt dat de aanvraag aan de ACM moet worden voorgelegd:
"De volgende voorwaarden of methodologieën worden ter afzonderlijke goedkeuring voorgelegd aan elke regulerende instantie of andere bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaten: d) waar van toepassing, het voorstel voor zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en andere regelingen, overeenkomstig de artikelen 45 en 57;".

27. Artikel 9, negende lid, van CACM bevat een aantal algemene eisen waaraan voorstellen onder CACM aan moeten voldoen:
"Het voorstel voor de voorwaarden of methodologieën omvat een voorgesteld tijdschema voor hun tenuitvoerlegging en een beschrijving van hun verwacht effect op de doelstellingen van deze verordening."

28. Artikel 57, eerste en tweede lid, van CACM stelt de eisen waaraan het voorstel moet voldoen en binnen welke termijn dit moet zijn ingediend:

    1. *TSB's in biedzones waarin meer dan één NEMO is aangewezen en/of handelsdiensten aanbiedt, of waarin interconnectoren aanwezig zijn die niet als TSB zijn gecertificeerd overeenkomstig artikel 3 van Verordening (EG) nr. 714/2009, ontwikkelen een voorstel voor zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en andere noodzakelijke regelingen voor dergelijke biedzones in samenwerking met de betrokken TSB's, NEMO's en exploitanten van interconnectoren die niet als TSB zijn gecertificeerd, teneinde te waarborgen dat de desbetreffende NEMO's en interconnectoren de vereiste gegevens en financiële dekking*

voor dergelijke regelingen verstrekken. Daarbij moet ervoor worden gezorgd dat additionele TSB's en NEMO's zich bij deze regelingen kunnen aansluiten.

2. *Het voorstel wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de relevante nationale regulerende instanties binnen een termijn van vier maanden na de datum waarop meer dan één NEMO is aangewezen en/of handelsdiensten in een biedzone mag aanbieden of wanneer een interconnector niet als TSB is gecertificeerd. Voor bestaande interconnectoren die niet als TSB zijn gecertificeerd, wordt het voorstel ingediend binnen een termijn van vier maanden na de inwerkingtreding van deze verordening.*

4 Het verzoek

29. In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de aanleiding van het voorstel en de gevolgde procedures voor het goedkeuren van het voorstel. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op de inhoud van het voorstel. Het voorstel is opgenomen in Bijlage 1 bij dit besluit.

4.1 Aanleiding verzoek en gevolgde procedure

30. Het voorstel voor de methodologie voor regelingen voor intraday voor zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en andere noodzakelijke regelingen voor biedzones met meer dan één NEMO is een voorstel dat de Nederlandse TSB's, BritNed en TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT), gezamenlijk moeten opstellen binnen vier maanden nadat er meer dan één NEMO in Nederland is aangewezen. Met ingang van 14 december 2015 heeft de ACM twee NEMO's aangewezen voor Nederland, namelijk APX Power B.V.[4] en Nord Pool Spot AS.[5] De ACM heeft het voorstel van BritNed op 14 april 2016 ontvangen.

31. Ook TenneT heeft dit voorstel aan de ACM ter goedkeuring voorgelegd.

32. CACM schrijft in artikel 9, tiende lid, voor dat het besluit moet worden genomen binnen een termijn van zes maanden na de ontvangst van het voorstel. Dat betekent dat de ACM uiterlijk op 14 oktober 2016 een besluit over het voorstel moest nemen. Op 14 oktober 2016 heeft de ACM een wijzigingsverzoek aan BritNed verzonden. BritNed moet als gevolg hiervan op grond van artikel 9, twaalfde lid, van CACM binnen twee maanden na ontvangst van het wijzigingsverzoek een gewijzigd voorstel indienen. BritNed heeft op 16 december 2016 dit gewijzigde voorstel aan de ACM toegezonden. Vervolgens heeft de ACM na ontvangst van het voorstel nog twee maanden de tijd om een besluit over het voorstel te nemen. De ACM heeft het voorstel op 19 december 2016 ontvangen en moet derhalve uiterlijk 19 februari 2017 haar besluit te nemen.

4.2 Omschrijving verzoek

33. Hierna wordt ingegaan op het verzoek.

34. Het voorstel beschrijft hoe zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing in de Nederlandse biedzone mogelijk wordt gemaakt. In het voorstel wordt beschreven dat gebruik wordt gemaakt van verschillende 'NEMO trading hubs', waarbij iedere NEMO het order book voor zijn eigen trading hub indient voor het intraday koppelingsproces. De Nederlandse TSB's garanderen dat er oneindige capaciteit beschikbaar is tussen alle NEMO trading hubs in de Nederlandse biedzone, waardoor geen prijsverschil tussen deze trading hubs ontstaat.

[4] Besluit van 26 november 2015 met het kenmerk ACM/DE/2015/206921. Met ingang van 31 december 2016 is deze aanwijzing ingetrokken door ACM en is EPEX Spot SE aangewezen als NEMO in Nederland.
[5] Besluit van 26 november 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/206923.

35. Het voorstel beschrijft tevens reserveprocedures voor een aantal situaties in de Nederlandse biedzone.

36. Rond shipping beschrijft het voorstel dat, wanneer voor een Nederlandse biedzonegrens een huidige zoneoverschrijdende shippingovereenkomst bestaat, deze overeenkomst van kracht blijft voor shipping op de biedzonegrens in kwestie. Wanneer er geen bestaande zoneoverschrijdende shippingovereenkomsten bestaan voor een biedzonegrens, wordt voor die biedzonegrens gebruik gemaakt van de ‘preferred shipping solution’. De verantwoordelijkheid voor shipping ligt bij de ‘preferred shipping solution’ bij de NEMO’s en de centrale tegenpartijen die met deze NEMO’s geassocieerd zijn.

37. Tot slot beschrijft het voorstel dat TSB’s en NEMO’s samen zullen werken om een eventuele nieuwe NEMO of TSO te accommoderen, mocht deze in de Nederlandse biedzone actief willen worden.

5 Beoordeling

38. In dit hoofdstuk beoordeelt de ACM het verzoek van BritNed tot goedkeuring van het voorstel.

5.1 Beoordeling van de eisen uit CACM

Tijdschema en effect

39. Artikel 9, negende lid, van CACM schrijft voor dat het voorstel een voorgesteld tijdschema voor de tenuitvoerlegging bevat. Artikel 14 van het voorstel bevat het tijdschema. Wel constateert ACM dat het tijdschema geen concrete data noemt, maar de afhankelijkheden voor implementatie benoemt. ACM kan begrip opbrengen voor deze keuze, aangezien deze afhankelijkheden liggen bij voorstellen die onder CACM nog moeten worden goedgekeurd en waarvoor nog niet alle voorwaarden duidelijkheid zijn.

40. Tevens schrijft artikel 9, negende lid, van CACM voor dat het voorstel een beschrijving van het verwachte effect op de doelstellingen van CACM bevat. De ACM constateert dat het voorstel in de preambule 13 een uitleg van dit effect bevat.

Eisen uit artikel 57 van CACM

41. Artikel 57, eerste lid, van CACM schrijft voor dat het voorstel moet zijn ontwikkeld in samenwerking met de betrokken TSB's en NEMO's. BritNed heeft naar het oordeel van de ACM voldoende uitgelegd dat het voorstel in samenwerking met TenneT, APX Power B.V. en Nord Pool Spot AS is ontwikkeld.

42. Artikel 57, eerste lid, van CACM vereist dat het voorstel zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing in de Nederlandse biedzone mogelijk maakt, nu daar twee NEMO's zijn aangewezen. De ACM constateert dat BritNed invulling aan dit vereiste heeft gegeven door de introductie van de NEMO trading hubs, zoals uitgelegd artikel 8 van het voorstel.

43. Op grond van artikel 57, eerste lid van CACM moet het voorstel waarborgen dat de NEMO's de financiële dekking voor de voorgestelde regelingen verstrekken. De ACM constateert BritNeddat BritNed in de artikelen 9, 10, 11 en 12 van het voorstel bepalingen heeft opgenomen als waarborg voor de financiële dekking die de NEMO's moeten verstrekken.

44. Artikel 57, eerste lid, van CACM vereist dat het voorstel ervoor zorgt dat additionele TSB's en NEMO's zich bij de regelingen uit het voorstel aan kunnen sluiten. De ACM constateert dat in artikelen 5 en 6 van het voorstel is opgenomen dat zowel nieuwe NEMO's als nieuwe TSB's zich bij de regelingen aan kunnen sluiten.

5.2 Zienswijze

45. De ACM heeft van EPEX Spot SE (hierna: EPEX Spot) een zienswijze ontvangen naar aanleiding van de terinzagelegging.

46. In haar zienswijze geeft EPEX Spot aan dat naar haar mening in aanvulling op wat het voorstel in artikel 1, derde lid voorschrijft, aangewezen NEMO's in overeenstemming met artikel 12, eerste lid en artikel 45, eerste lid, van CACM de mogelijkheid moet worden gegeven bij te dragen aan een voorstel tot amendering van het voorstel. ACM constateert dat CACM voorschrijft dat TSB's of NEMO's die verantwoordelijk zijn voor het ontwikkelen van een voorstel, ook de mogelijkheid hebben om wijzigingen van dit voorstel te verzoeken. Ondanks dat het voorstel niet expliciet stelt dat NEMO's de mogelijkheid moeten krijgen een bijdrage aan het ontwikkelen van een dergelijke wijziging te leveren, zijn naar het oordeel van de ACM de eisen die CACM stelt aan het proces tot het ontwikkelen van een voorstel tot wijziging uiteraard nog steeds op dit proces van toepassing.

47. EPEX Spot stelt dat artikel 8, zesde lid, van het voorstel misleidend kan zijn, omdat daarin wordt uitgelegd dat een NEMO toegang tot het order book van de andere NEMO('s) krijgt door het shared order book van de eenvormige intradaykoppeling. EPEX Spot legt uit dat in de praktijk geen toegang wordt verkregen tot andermans order book (wat privé en commercieel gevoelige data bevat), maar dat orders op een geanonimiseerde wijze worden gematcht door de eenvormige intradaykoppeling. ACM begrijpt het standpunt van EPEX Spot over de mogelijk misleidende formulering van het artikel. Echter, naar het oordeel van ACM worden orders vanuit het ene order book gematcht met orders vanuit een ander order book, waardoor de bedoelde toegang wordt verkregen.

48. EPEX Spot stelt vervolgens in haar zienswijze dat het voorstel in artikel 9, negende lid verder moet specificeren dat shipping agent moeten handelen overeenkomstig de wetgeving die van toepassing is voor centrale tegenpartijen om compliance met het regelgevend kader voor centrale tegenpartijen te garanderen, aangezien een volledige scheiding van de fysieke en de financiële verplichtingen verder gaat dan nodig. De ACM is van mening dat compliance met het regelgevend kader voor centrale tegenpartijen zou moeten volgen uit dit kader en het derhalve onnodig is om dat te bevestigen in het voorstel.

49. EPEX Spot legt in haar zienswijze uit dat in artikel 12, tweede lid, onder a en b, van het voorstel wordt gesproken over 'central clearing party' in plaats van 'central counterparty'. De ACM constateert ook deze kennelijke verschrijving en zal deze bewoording in het voorstel dan ook aanpassen.

50. EPEX Spot stelt dat artikel 15 moet worden geamendeerd om alle mogelijke ruimte te bieden aan nog te nemen besluiten over verdeling van kosten en de mogelijkheden om deze kosten terug te verdienen. De ACM begrijpt deze zorg, maar constateert ook dat artikel 17 uit het voorstel niet verder gaat dan CACM zelf al voorschrijft.

5.3 Conclusie

51. Op grond van voorgaande concludeert de ACM dat het voorstel niet in strijd is met de eisen uit CACM. De ACM keurt daarom het voorstel goed, op grond van artikel 9, vijfde lid, van CACM en artikel 5, zesde lid, van de E-wet.

6 Dictum

52. De Autoriteit Consument en Markt keurt het voorstel van BritNed Development Limited betreffende de methodologie voor regelingen voor intraday voor zoneoverschrijdende capaciteitstoewijzing en andere noodzakelijke regelingen voor biedzones met meer dan één NEMO goed.
53. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.
54. Dit besluit treedt in werking op 20 februari 2017.

's-Gravenhage,

Datum: 17 februari 2017

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

mr. P.C.M. Bijlenga
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de ACM, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wetbestuursrecht, de ACM verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

The Dutch TSOs Intraday proposal for arrangements concerning more than one NEMO in the Dutch bidding zone in accordance with Article 57 of the CACM Regulation

16 December 2016

TenneT TSO B.V. Utrechtseweg 310 6812 AR Arnhem www.tennet.eu
BritNed Development Limited Utrechtseweg 310 6812 AR Arnhem www.britned.com

Table of Contents

Whereas 3
TITLE 1 General provisions 5
Article 1 Subject matter and scope 5
Article 2 Definitions and interpretation 5
Article 3 Roles and responsibilities 6
Article 4 Future arrangements 6
Article 5 Additional NEMOs 6
Article 6 Additional TSOs 6
Article 7 General principles 7
TITLE 2 Multiple NEMO arrangement 8
Article 8 General principles 8
Article 9 Settlement, clearing, and shipping 8
Article 10 Clearing, settlement and shipping of intra-hub energy exchanges 10
Article 11 Clearing, settlement and shipping of intra-zonal energy exchanges 10
Article 12 Clearing, settlement and shipping of cross-zonal energy exchanges 10
TITLE 3 Final provisions 12
Article 13 Dispute resolution 12
Article 14 Implementation 12
Article 15 Costs 12

All TSOs, taking into account the following,

Whereas

(1) The European Commission has established Regulation (EU) 2015/1222 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management (hereinafter referred to as the "CACM Regulation"), which entered into force on 14 August 2015.

(2) The goal of the CACM Regulation is the coordination and harmonisation of capacity calculation and allocation in the day-ahead and intraday cross-border markets, and it sets requirements for the TSOs to cooperate on a pan-European level and across bidding zone borders. CACM Regulation helps in achieving a fully integrated electricity market for Europe by setting out the rules that will introduce a single approach to cross-border electricity trading in Europe.

(3) CACM Regulation helps in achieving a fully integrated electricity market for Europe by setting out the rules that will introduce a single approach to cross-border electricity trading in Europe. As of 14 August 2015 the CACM Regulation came into force.

(4) For the intraday timeframe, a European project called "XBID Market Project" (hereinafter "XBID project") was launched by power exchanges in cooperation with the TSOs to create an integrated intraday cross-zonal market, enabling the implementation of the single intraday coupling solution.

(5) The XBID project shall establish the matching of orders entered by members of the power exchanges in one bidding zone continuously with orders submitted similarly by members in the same or another bidding zone according to their price and time of submission, while taking into account the limitations of cross-zonal capacities between countries (i.e. continuous implicit allocation).

(6) This is a joint proposal by BritNed Development Limited (hereinafter "BritNed") and TenneT TSO B.V. (hereinafter "TenneT"). This document is a joint proposal by all TSOs (the "TSOs' proposal") within the Dutch bidding zone that have as at the date hereof been certified as TSOs regarding cross-zonal capacity allocation and other necessary arrangements in bidding zones where more than one Netherlands as Nominated Electricity Market Operator ("NEMO") is designated and/or offers trading services, as required by Article 57 of CACM Regulation.

(7) In accordance with Article 4 of the CACM Regulation, the Dutch Authority for Consumers and Markets (hereinafter "Authority") designated two power exchange operators in the Netherlands as NEMO on 14 December 2015.

(8) In accordance with Article 7(1) of the CACM Regulation, NEMOs shall act as market operators in national or regional markets to perform in cooperation with TSOs the single intraday coupling. The tasks of NEMOs includes the responsibility to implement the function of the Market Coupling Operator (hereinafter "MCO"), in coordination with other NEMOs.

(9) In accordance with Article 7(3) of the CACM Regulation, all NEMOs shall submit to all regulatory authorities and to the Agency for the Cooperation of Energy Regulators ("ACER") a plan that sets out the method for implementing and jointly performing the MCO functions (hereinafter "MCO-plan").

(10) Article 57(1) of the CACM Regulation requires that a proposal made thereunder should allow additional TSOs and NEMOs to join the proposed arrangements. This

TSOs' proposal makes provision for the proposed arrangements to accommodate new TSOs and new power exchanges, the operator of which is certified as a TSO or designated as a relevant NEMO (as the case may be). This TSOs' proposal is not however intended to place any obligations or implementation requirements on the configuration of any bidding zone other than the Dutch bidding zone or shipping arrangements in relation to any bidding zone other than the Dutch bidding zone.

(11) In accordance with the requirements of Article 57 of the CACM Regulation this TSOs' proposal has been developed in cooperation with the NEMOs in the Dutch bidding zone. This proposal has been amended according to the request of the Authority of 14 October 2016 (ACM/DE/2016/206211).

(12) This TSOs' proposal takes into account the general principles and goals set in the CACM Regulation. The goal of the CACM Regulation is the coordination and harmonisation of capacity calculation and allocation in the day-ahead and intraday cross-border markets, and it sets requirements for the TSOs to cooperate on a pan-European level and across bidding zone borders.

(13) The TSOs' proposal contributes to the objective and does not hamper in any way the achievement of the objectives of Article 3 of CACM Regulation. This TSOs' proposal shall:

a. enable multiple NEMOs to operate in the Dutch bidding zone and promotes as such competition in trading of energy in accordance with Article 3(a) of the CACM Regulation;
b. enable multiple NEMOs to operate in the Dutch bidding zone without hampering capacity calculation and allocation processes in accordance with Article 3(d) of the CACM Regulation;
c. ensure fair and non-discriminatory treatment of the NEMOs in the Dutch bidding zone in accordance with Article 3(e) of the CACM Regulation;
d. allow a level playing field for NEMOs in the Dutch bidding zone in accordance with Article 3(i) of the CACM Regulation; and
e. serve the objective of non-discriminatory access to cross-zonal capacity in accordance with Article 3(j) of the CACM Regulation.

Submit the following proposal to the Authority:

TITLE 1
General provisions

Article 1
Subject matter and scope

1. This TSOs' proposal is, for the purposes of the Dutch bidding zone, the proposal required by Article 57 of the CACM Regulation for the arrangements of the single intraday coupling in bidding zones in which more than one NEMO is designated.

2. This TSOs' proposal is subject to approval in accordance with Article 9(8)(d) of the CACM Regulation.

3. In accordance with Article 9(13) of the CACM Regulation, the TSOs may propose amendments to this TSOs' proposal.

Article 2
Definitions and interpretation

1. For the purpose of this TSOs' proposal, terms used in this document shall have the meaning of the definitions included in Article 2 of the CACM Regulation.

2. In this TSOs' proposal:

   a. '**Authority**' means the Dutch Authority for Consumers and Markets;
   b. '**CACM Regulation**' means Commission Regulation (EU) 2015/1222, of 24 July 2015 establishing a guideline on capacity allocation and congestion management;
   c. '**shipping**' means the task of the shipping agent as defined by CACM Regulation;
   d. '**NEMO Trading Hub**' means a combination of a NEMO and a scheduling area (where applicable scheduling area is a bidding zone);
   e. '**XBID-project**' means the European cooperation called XBID Market Project that was launched by power exchanges in cooperation with TSOs to create an integrated single intraday coupling; and
   f. '**LIP-project**' means the local implementation project per bidding zone border to connect to the XBID-project.
   g. '**single allocation platform**' means the European platform established by all TSOs for forward capacity allocation.
   h. '**infinite capacity**' means a defined level of capacity sufficient to ensure in effect unlimited exchange between NEMO Trading Hubs in the Dutch bidding zone.
   i. '**multiple NEMO arrangement**' means the proposed arrangements for hosting multiple NEMOs in the Dutch bidding zone, laid out in this TSOs' proposal.

3. In this TSOs' proposal, unless the context requires otherwise:

   a. the singular includes the plural and vice versa;
   b. the table of contents and headings are inserted for convenience only and do not affect the interpretation of this TSOs' proposal;
   c. references to an "Article" are, unless otherwise stated, references to an Article of this TSOs' proposal; and
   d. any reference to legislation, regulations, directive, order, instrument, code or any other enactment shall include any modification, extension or re-enactment of it then in force.

Article 3
Roles and responsibilities

1. For the purposes of this TSOs' proposal, the provisions of Article 7 of the CACM Regulation shall apply.

2. In this TSOs' proposal:

   a. TSOs shall enter into arrangements with the NEMOs in the Dutch bidding zone to reflect the required roles and obligations set out in CACM Regulation;
   b. TSOs may appoint and act as shipping agents; and
   c. NEMOs shall be required and responsible to make the necessary arrangements for congestion income payments.

3. TSOs may request terms and conditions from NEMOs in the Dutch bidding zone for the performance of tasks associated with the single intraday coupling.

Article 4
Future arrangements

1. Efficient and transparent arrangements for cooperation between TSOs and NEMOs will be established in the implementation phase.

2. Necessary changes to the current TSO and NEMO arrangements shall not affect the implementation phase negatively.

Article 5
Additional NEMOs

1. The TSOs and NEMOs in the Dutch bidding zone shall cooperate with each other and with other NEMOs participating in the single intraday coupling process to accommodate an additional authorised NEMO to join the Dutch multiple NEMO arrangement.

Article 6
Additional TSOs

1. In preparation for participation in the single intraday coupling process, a new TSO in the Dutch bidding zone shall enter into an arrangement with the relevant NEMOs for establishing any necessary systems interface and for the performance of the activities referred to in Title 2.

2. If applicable, the NEMOs in the Dutch bidding zone shall cooperate with each other and with other NEMOs participating in the single intraday coupling process to accommodate a new TSO in the single intraday coupling.

Article 7
General principles

1. Alignment between TSOs on at least regional level is required to ensure an efficient implementation and operation of the multiple NEMO arrangement.

2. This TSOs' proposal describes the solution that was agreed by the TSOs within the XBID project for the intraday timeframe. In case of a new situation or modification of agreements, TSOs will strive to set-up a shipping arrangement with the concerned TSO(s).

TITLE 2
Multiple NEMO arrangement

Article 8
General principles

1. In accordance with Article 32 of the CACM Regulation, this TSOs' proposal in the Dutch bidding zone shall not lead to a reconfiguration of the existing bidding zone.

2. The available cross-zonal capacity on all Dutch bidding zone borders shall be fully available for all NEMOs in the single intraday coupling.

3. The Dutch bidding zone will consist of as many NEMO Trading Hubs as there are NEMOs in the Dutch bidding zone.

4. This TSOs' proposal requires that the 'shared order book' module of the single intraday coupling enables the sharing of the market participants orders submitted to the NEMOs in the Dutch bidding zone for the purpose of continuous implicit allocation of cross-zonal capacity.

5. NEMOs will only have access to the cross-zonal capacity of the Dutch bidding through the shared order book of the single intraday coupling.

6. NEMOs in the Dutch bidding zone shall have access to each other's order book through the shared order book of the single intraday coupling.

7. For the purpose of continuous implicit allocation, the single intraday coupling solution must consider that there is in effect no exchange limitation for continuous matching of orders from different NEMO Trading Hubs within the Dutch bidding zone.

8. NEMOs are responsible for implementing the necessary requirements within the single intraday coupling mechanism to enable these functionalities.

Article 9
Settlement, clearing, and shipping

1. In accordance with Article 2(43) of the CACM Regulation, a shipping agent is the entity or entities with the task of transferring net positions between different central counter parties. The function of a shipping agent covers:

    a. shipping across the Dutch bidding zone borders; and
    b. shipping within the Dutch bidding zone between the central counter parties of the NEMOs in the Dutch bidding zone.

2. The TSOs which intend to use the scheduled exchanges methodology for shipping of net positions resulting from single intraday coupling will submit a proposal for a common methodology for this calculation, in accordance with Article 56(2) of the CACM Regulation.

3. The TSOs which do not use the scheduled exchanges methodology for shipping of net positions resulting from single intraday coupling will use single intraday coupling results to calculate net positions.

4. TSOs shall upload and maintain cross-zonal capacities and allocation constraints for

the single intraday coupling via the capacity management module of the single intraday coupling.

5. The shipping solution shall be in compliance with the Dutch Balanced Responsible Party and Program Responsible Party license system, recognitions, and processes.

6. This TSOs' proposal distinguishes three layers of shipping:

   a. **intra-hub layer**: clearing and settlement of market participants' buy and sell orders selected by the single intraday coupling on one of the NEMO Trading Hubs in the Dutch bidding zone;
   b. **intra-zonal layer**; clearing and settlement of energy exchanges between NEMO Trading Hubs within the Dutch bidding zone; and
   c. **cross-zonal layer**; clearing and settlement of energy exchanges between a NEMO Trading Hub in the Dutch bidding zone and any NEMO Trading Hub outside the Dutch bidding zone.

7. The shipping of energy exchanges resulting from the single intraday coupling – referred to in Article 9(6)(b) and Article 9(6)(c) – comprises of:

   a. **physical shipping**: physical energy delivery according to the outcome of the single intraday coupling or by a designated suitable scheduling process by the NEMOs' associated central counter parties and/or shipping agents towards the TSOs in the Dutch bidding zone; and
   b. **financial shipping**; financial settlement of the single intraday coupling between central counter parties.

8. Under the preferred shipping approach it is considered that at least the financial settlement resulting from the single intraday coupling coincide and are under the responsibility of the NEMOs' associated central counter parties.

9. This TSOs' proposal considers that, where a shipping agent acts as counter party between the central counter parties of the NEMOs in the same bidding zone or different bidding zones in accordance with Article 68(6) of the CACM Regulation, its function only relates to physical shipping as defined in Article 9(7). The financial settlement remains under the responsibility of the NEMOs' associated central counter parties of both intra-zonal energy exchanges and cross-zonal energy exchanges.

10. In accordance with Article 8(2)(l) of the CACM Regulation and Article 3(2)(b), TSOs may act as shipping agent in accordance with Article 68(6) of the CACM Regulation.

11. NEMOs' associated central counter parties, and/or, where applicable, shipping agents involved in intra-zonal energy exchanges and cross-zonal energy exchanges must nominate towards TenneT, unless it is agreed that TenneT creates cross border nominations on behalf of the concerned entity.

12. The necessary details on intra-zonal exchanges between NEMO Trading Hubs in the Dutch bidding zone and for cross-zonal exchanges between central counter parties and/or shipping agents must be provided by the single intraday coupling or by the scheduled exchanges (cf. Article 56 of the CACM Regulation).

13. This TSOs' proposal applies for any future bidding zone border of the Netherlands. If the preferred shipper approach cannot be agreed on a future border, TenneT will strive to set up with the concerned TSO(s) arrangements that comply to the extent possible with the preferred shipper approach and will request, where required, an amendment to this TSOs' proposal according to Article 1(3).

Article 10
Clearing, settlement and shipping of intra-hub energy exchanges

The following sub articles of Article 10 apply only to TenneT:

1. Each NEMOs associated central counter party in the Dutch bidding zone will perform the financial settlement of the market participants buy and sell orders selected by the single intraday coupling process on its NEMO Trading Hub.

2. Each NEMOs associated central counter party in the Dutch bidding zone will nominate – performing the physical settlement – towards TenneT the buy and sell volumes on its NEMO Trading Hub per Balancing Responsible Party.

3. TenneT performs the physical delivery of energy to the relevant market parties according to information transmitted for each NEMO Trading Hub by the relevant entity.

Article 11
Clearing, settlement and shipping of intra-zonal energy exchanges

The following sub articles of Article 11 apply only to TenneT:

1. All central counter parties associated with NEMOs in the Dutch bidding zone will act as central counter party organizing the intra-zonal energy exchanges between NEMO Trading Hubs in the Dutch bidding zone for the intraday timeframe. In the implementation the following shall be considered:

    a. The NEMOs in the Dutch bidding zone shall settle arrangements related to intra-zonal energy exchanges;
        i. between central counter parties; and
        ii. in case a shipping agent would perform the cross-zonal energy exchange in line with Article 12(2), between central counter parties and the relevant shipping agent(s).
    b. The contractual framework (i.e. cross-membership agreement between central counter parties) will be defined among NEMOs and associated central counter parties, without any direct involvement of the TSOs;
    c. The NEMOs' associated central counter parties in the Dutch bidding zone perform both the financial settlement and physical settlement of the internal energy exchanges between NEMO Trading Hubs;
    d. In case where a shipping agent performs the cross-zonal energy exchange, the NEMOs' associated central counter parties in the Dutch bidding zone perform, where needed, physical settlement of the intra-zonal energy exchange between a NEMO Trading Hub and the shipping agent; and
    e. TenneT performs the physical delivery of intra-zonal energy exchanges between NEMO Trading Hubs in the Dutch bidding zone and/or with shipping agent(s) in the Dutch bidding zone according to information transmitted by the corresponding central counter parties.

Article 12
Clearing, settlement and shipping of cross-zonal energy exchanges

1. If the cross-zonal shipping is predefined for a bidding zone border in the Dutch bidding zone, this predefined shipping arrangement shall apply.

2. If no predefined cross-zonal shipping arrangement is in place for a bidding zone border, than the preferred shipping solution for the clearing and settlement of energy exchanges between the Dutch bidding zone borders and other bidding zone shall apply. In this case:

    a. each central counter party shall perform the role of physical and financial shipping for cross-zonal energy exchanges or designates a shipping agent performing the physical shipping of cross-zonal energy exchanges related to its NEMO Trading Hub;
    b. The contractual arrangements between central counter parties and/or shipping agents of different bidding zones are to be defined by the concerned NEMOs, central counter parties, and/or shipping agents in line with the technical solutions of the single intraday coupling, without any direct involvement of TSOs;
    c. The NEMOs' associated central counter parties are responsible for the financial settlement of the cross-zonal exchange of energy;
    d. The central counter parties, or designated shipping agent, associated with each NEMO will nominate the cross-zonal energy exchanges towards the TSOs and relevant TSOs in neighbouring bidding zones; and
    e. TSOs perform the physical delivery of cross-zonal energy exchanges towards other bidding zones according to information transmitted by the corresponding central counter parties or by their designated shipping agent(s).

3. TSOs might create the cross-zonal energy exchange nominations between bidding zones on behalf of the central counter parties, according to the information transferred directly by the single intraday coupling system.

4. The NEMOs' associated central counter parties in the Dutch bidding zone performing the financial settlement of cross-zonal energy exchanges shall, if applicable, collect congestion income originating from such exchanges, if any, and transfer it to the relevant TSOs.

TITLE 3
Final provisions

Article 13
Dispute resolution

1. In the event that a dispute arises between TSOs and/or NEMOs with any of the proposed terms in this TSOs' proposal, the parties to such dispute shall attempt in good faith to resolve it within thirty (30) calendar days of one party to the dispute notifying the other. If no agreement is reached or no response received within such period then either party may refer the matter to a third party arbitrator and, on such a reference, the dispute shall be determined by order made either by the arbitrator or, if the Authority thinks fit, by an order made by the Authority. Each party to such a dispute shall bear its own costs in connection with the dispute irrespective of the outcome.

Article 14
Implementation

1. The TSOs and the NEMOs in the Dutch bidding zone shall cooperate together to develop operating procedures with a view to agreeing and implementing these for each LIP-project within the scheduled timeframe for each bidding zone border.

2. The implementation of this TSOs' proposal for the single intraday coupling is subject to:

    a. regulatory approval of this TSOs' proposal by the Authority;
    b. regulatory approval of the multiple NEMO arrangements of other TSOs in the same or other region(s) by their respective regulatory authorities;
    c. approval by all regulatory authorities of the MCO-plan, submitted by the NEMOs, for the single intraday coupling solution, the implementation timeline, and actual implementation of the approved solutions; and
    d. implementation of the multiple NEMO arrangements in neighbouring bidding zones, given the need for arrangements related to cross-zonal energy exchanges.

Article 15
Costs

1. No costs relating to the performance by NEMOs of their regulated activities within the single intraday coupling process shall be borne by TSOs unless and until required by a binding decision of the Authority.